

BV PARTNERS

BOLEVÁ CZ É S VÖRÖ S
ÜGYVÉDI IRODA

JOGI HÍRLEVÉL

2013/3-4. SZÁM

BOLEVÁ CZ É S VÖRÖ S ÜGYVÉDI IRODA

H-1065 Budapest

Bajcsy-Zsilinszky út 19/B., II/3.

Tel.: 0036-1-354-0733

Fax: 0036-1-354-0732

BV PARTNERS

BOLEVÁ CZ É S VÖRÖ S
ÜGYVÉDI IRODA

TARTALOM

- I. Az építőipari láncartozásokra vonatkozó új jogi szabályozás
 - II. Teljesítési határidők változása a Ptk.-ban
 - III. Módosultak a szellemi tulajdonra vonatkozó törvények
-

I. Az építőipari láncartozásokra vonatkozó új jogi szabályozás

Az Országgyűlés 2013. március 25. napján megszavazta az építőipari láncartozások visszaszorítására szolgáló, több intézkedést tartalmazó új törvényt, amelynek legtöbb rendelkezése 2013. július 1. napjával hatályba lép.

A jogszabály új lehetőségként biztosítja azt, hogy valamely építészeti-műszaki tervezési, építési, kivitelezési szerződés kapcsán a megrendelő, a tervező, a kivitelező vagy az alvállalkozó a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara keretében működő, illetve ott felállításra került úgynevezett Teljesítésigazolási Szakértői Szervhez (a továbbiakban: TSZSZ) forduljon valamely építőipari beruházás kapcsán ténylegesen elvégzett teljesítések felmérése és megállapítása érdekében. A TSZSZ kérelemre jár el a Magyarországon megvalósuló építés esetén, de csak abban akkor, ha valamely, az építőipari beruházáshoz kapcsolódó teljesítés kapcsán (i) teljesítési igazolást nem adtak ki vagy a kiadása vitás vagy (ii) a teljesítési igazolás ki van ugyan bocsátva, de nem történt kifizetés, illetve (iii) a mellékkötelezettség (érteve ez alatt kizárólagosan csak a bankgarancia, a zálogjog és a kezesség) érvényesíthetősége kérdésében. A TSZSZ a kérelem alapján 30 napon belül (kivételes esetben 60 napon belül) jár el (a testületnek szerződéskötési kötelezettsége van, felkérést nem utasíthat vissza és köztött díjazás ellenében lesz jogosult eljárni). A TSZSZ az eljárása során helyszíni ellenőrzést köteles tartani, amelynek alapján szakvéleményt készít az adott építőipari beruházás kapcsán elvégzett teljesítésekről. A TSZSZ csak ténykérdéseket (a teljesítés mértékét), de nem jogkérdéseket lesz jogosult eldönteni. A testület csak az építőipari láncartozások jellegű ügyekben lesz jogosult eljárni, más ügyekben szakvélemény elkészítésére nem lesz felkérhető. A vizsgálat tárgyát képező ingatlan tulajdonosa/birtokosa a TSZSZ tagjait köteles lesz beengedni az ingatlanba, amely kötelezettsége végső soron rendőrhatalósági közreműködéssel is kikényszeríthető lesz (ennek érdekében a Rtv. is módosításra került).

A TSZSZ szakvéleménye alapján – amennyiben önkéntes teljesítés nem történik a kötelezett fél részéről -, per lesz indítható a Pp. XXVI. fejezetének speciális rendelkezései alapján (ún. TSZSZ-per). A keresetlevelet a szakvélemény átvételétől számított 60 napon belül kell előterjeszteni. A határidő nem jogvesztő, de késedelem esetén nem a Pp. speciális rendelkezései, hanem a rendes per vonatkozó általános szabályai lesznek irányadók. A TSZSZ-perben bár megmarad a bírói függetlenség és a szabad bizonyítás, de feltehetően elég nehézkes lesz a TSZSZ-szakvélemény megállapításai ellenében bizonyítani. A TSZSZ-per specialitásai: kötelező jogi képviselőt 1.000.000,- Ft-ot meg nem haladó követelésnél sem lesz kötelező a fizetési meghagyásos eljárás, hanem rögtön per lesz indítható; végig soronkívüli az eljárás, a keresetlevél vizsgálata 8 napon belül megtörténik (szemben az általános 30 nappal), az első tárgyalás 60 napon belüli időpontra kitűzésre kerül (szemben az általános 4 hónappal), korlátozott lesz a keresetváltoztatás és a viszontkereset előterjesztésének a lehetősége; kötelező lesz a rész-/közbenso ítélet meghozatala erre irányuló kérelem esetén, ha annak feltételei fennállnak. Kifejezetten TSZSZ-perre specifikus szabályozás, hogy kötelező lesz elrendelni az ideiglenes intézkedést erre irányuló kérelem esetén, ha annak meghatározott feltételei fennállnak, emellett biztosítási intézkedés is kérhető lesz biztosíték nyújtása nélkül, ezen túlmenően az ítélet 400.000.000,- Ft-ot meg nem haladó része előzetesen végrehajtható lesz már az elsőfokú ítélet alapján(1).

A TSZSZ-eljárás részletszabályainak rendeleti előkészítése jelenleg is tart. Az már most problematikusnak tűnik, hogy ha valamely építészeti-műszaki tervezési, építési, kivitelezési szerződésben a felek alávetették magukat a választottbírói eljárásnak, mely a TSZSZ-per csak rendes bíróság előtt lesz lefolytatható. Kérdéseket vehet fel továbbá, amennyiben a felek a szerződésükben már eleve alávetették magukat valamely szakértői testület

szakértői döntésének. Ez ugyanis konkurál a TSZSZ eljárásával és feltehetően ez utóbbinak lesz jogosultsága eljárni a törvény rendelkezései alapján. (Az ítélmények kivételével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezetről és egyes törvényeknek az építészeti láncartozások megakadályozásával, valamint a késedelmes fizetésekkel összefüggő módosításokról szóló 2013. évi XXXIV. Törvény - Magyar Közlöny 2013/57. szám)

II. Teljesítési határidők változása a Ptk.-ban

A fentebbe körülírt, az építőipari láncartozások visszaszorítására szolgáló új törvény kiegészítő rendelkezései új általános szabályozást tartalmaznak a polgári jogi jogviszonyokban irányadó teljesítési határidő kapcsán. Az új szabályozás az Európai Unióis úgynevezett „late payment” irányelv magyar jogba történő átültetése és nemcsak az építőipari jellegű jogviszonyokra, hanem általánosságban minden polgári jogi jogviszonyra vonatkozik. A rendelkezések szintén 2013. július 1. napjával lépnek hatályba és a Ptk. új 292/A. és 292/B. §§-aiba, illetve a Ptk. 301. §, 301/A és 301/B §§-aiba kerülnek beépítésre.

Az új rendelkezések értelmében: Ha a felek a szerződésben a pénztartozás teljesítésének idejét nem határozták meg, a pénztartozást a jogosult fizetési felszólításának vagy számlájának kézhezvételétől számított 30 (harminc) napon belül kell teljesíteni. A jogosult teljesítésétől számított 30 (harminc) napon belül kell teljesíteni a pénztartozást, ha a) a jogosult fizetési felszólításának vagy számlájának kézhezvétele a jogosult teljesítését (építési, valamint szerelési szerződés esetén az átadás-átvételi eljárás befejezését) megelőzte; b) nem állapítható meg egyértelműen a jogosult fizetési felszólítása vagy számlája kézhezvételének időpontja; vagy c) a kötelezettnek fizetési felszólítás vagy számla bevárása nélkül teljesítenie kell fizetési kötelezettségét. Fontos, hogy a felek fentiekől eltérő megállapodására van lehetőség!

A gazdálkodó szervezetek közötti fizetési határidő tekintetében az új szabályozás ugyanakkor tulajdonképpen korlátozza a szerződésben szabadságot, azaz, hogy a gazdálkodó szervezetek közötti szerződésben ellenkező bizonyításig a 60 nap feletti fizetési határidőt tisztességtelennek és ezáltal megtámadhatónak tekintik. Ellenbizonyításnak ugyanakkor helye van, vagyis a másik fél bizonyíthatja, hogy a hosszabb fizetési határidő a szerződés egészének figyelembevételével mégsem tisztességtelen.

Az új rendelkezések értelmében módosul a törvényes késedelmi kamat megállapításának szabályozása is, az új szabály értelmében a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat lesz az irányadó (jelenleg a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző napon érvényes jegybanki alapkamat szolgál alapul). Gazdálkodó szervezetek esetén a jegybanki alapkamat fenti szerinti mértékét 8 (nyolc) %-kal kell növelni 2013. július 1. napjától kezdődően. A felek ehhez képest megállapodhatnak eltérő kamatlábban vagy fix összegű késedelmi kamatban is, de az nem lehet tisztességtelen; illetve, késedelmi kamatot érvényesen kizárni nem lehet. A gazdálkodó szervezetek közötti ügyletek esetében új elem a behajtási jogérvényesítési költségekre elszámolható 40,- € (negyven euró) összegnek megfelelő forintösszegű költségátalány, amely az esetleges kárigénybe beszámít (és nem mentesíti a késedelem további jogkövetkezmenyei alól). Az új szabályozás rendezte továbbá a régóta eltérő megítélés alá eső olyan ügyleteket, amikor nem forintban, hanem devizában áll fenn valamely tartozás. Ez esetben a késedelmi kamatot az adott pénznemet kibocsátó jegybanki alapkamata, ennek hiányában a pénzügyi kamat határozza majd meg (bár ez utóbbi részletes kifejtését a jogszabály nem adja meg). (2013. évi XXXIV. törvény - Magyar Közlöny 2013/57. szám)

III. Módosultak a szellemi tulajdonra vonatkozó törvények

A Magyar Közlöny 2013. március 19-i számában jelent meg a 2013. évi XVI. törvény a szellemi tulajdonra vonatkozó egyes törvények módosításáról, amely a szellemi tulajdont érintő jogszabályok közül elsősorban a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény, a szabadalmi ügyvivői törvény, a szabadalmi törvény, valamint a védjegy-törvény módosítását célozza. A legfontosabb módosítások az alábbiak:

A törvényben szereplő szerzői jogi tárgyú módosítások elsősorban uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálnak. A törvénymódosítás célja, hogy a szerzői jog és egyes szomszédos jogok védelmi idejéről szóló az Európai Parlament és a Tanács 2006/116/EK (2006. december 12.) irányelvét, az ún. „védelmi idő” irányelvet módosító 2011/77/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet átültesse, azaz a módosított irányelvvel összeegyeztethető hazai szabályozást alkosson. Az új szabályozás a hangfelvételen rögzített előadóművészi teljesítmények 50 (ötven) éves védelmi idejét a szerzőkkel azonos szintre, 70 (hetven) évre emeli. A módosítás emellett bevezet egy speciális felmondási jogot is, amelynek funkciója, hogy azok az előadóművészek, akik kizárólagos jogaikat a hangfelvétel-előállításra ruházták át, ténylegesen részesüljenek a védelmi idő meghosszabbításának előnyeiből. Az irányelv-módosítás uniós szinten egységesíti a többszörös szöveges zeneművek védelmi idejének számítását is. Mivel azonban szerzői jogunkban már a jelenleg hatályos szerzői jogi törvény megalkotásának idején, 1999-ben is levezethető volt az irányelvi szabály, így annak csupán technikai jellegű kiigazítása történt meg. A törvény a védelmi idővel összefüggő szabályokon kívül előírja azaz a 2011-ben átfogó módosításon átesett hazai közös jogkezelési szervezetrendszer felügyeletének további fejlesztését az átláthatóság és a hatékonyság fokozását célzó részletszabályok bevezetésével.

A törvény – módosítva a szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXIII. törvényt – az ügyvédi hivatás szabályozásához illeszti a szabadalmi ügyvivőkre vonatkozó egyes rendelkezéseket (például a titoktartási kötelezettség szabályait), valamint kiegészíti a szabadalmi ügyvivők által ellátható szerzői jogi feladatok körét az adatbázisok védelmére és az önkéntes műnyilvántartásokra vonatkozó eljárásokkal. A törvény áttekinthetőbbé teszi az ügyvivői tevékenység végzéséhez szükséges képzettségre vonatkozó szabályokat.

A törvény az iparjogvédelmi törvényekben számos kodifikációs és technikai korrekciót végez el, másfelől deregulációs szükségleteknek is eleget tesz. A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény módosításai között egy gyakran felmerülő gyakorlati problémát orvosol az az újítás, amely a bíróság, az ügyész és a nyomozóhatóság számára célhoz kötött iratbetekintési jogot biztosít a közzététel előtt álló szabadalmi bejelentések vonatkozásában. A védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény módosításai között fontos elem az együttes és a tanúsító védjegyekre vonatkozó szabályok egyszerűsítését, az átláthatóbb jogalkalmazást és életszerűbb használati feltételeket hozó kiigazítás. A nemzetközi védjegybejelentésekkel kapcsolatos ügyintézés hivatott egyszerűsíteni az ezzel kapcsolatos egyes kérelmek elektronikus benyújtását lehetővé tevő módosítás. A törvény rendelkezései főszabályként 2013. április 1-jén léptek hatályba. Későbbi hatálybalépés – 2013. november 1-je – vonatkozik a védelmi idő irányelv módosításából fakadó új szabályokra, valamint 2014. január 1-jével lép hatályba a nemzetközi védjegybejelentés elektronikus megtételét, illetve egyes ezzel kapcsolatos további kérelmek elektronikus benyújthatóságát lehetővé tevő szabály. (A szellemi tulajdonra vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló a 2013. évi XVI. törvény – Magyar Közlöny 2013/46. szám)

**Lezárva:
2013. április 30.**